

- **Én av fire leser bøker en gjennomsnittsdag.**
- **Andelen som leser bøker har økt siste år.**
- **Jenter og kvinner er de ivrigste bokleserne.**
- **Mest boklesing blant dem med høy utdanning.**
- **Skjønnlitteratur leses mest, både blant kvinner og menn.**

27 prosent leste bøker på fritiden en gjennomsnittsdag i 2009. Dette er en økning fra 2008, da andelen var 23 prosent. I gjennomsnitt brukte vi 15 minutter på boklesing per dag, eller 56 minutter blant dem som leste bøker i løpet av en dag. Andelen boklesere sank noe i første halvdel av 1990-tallet, men har siden økt.

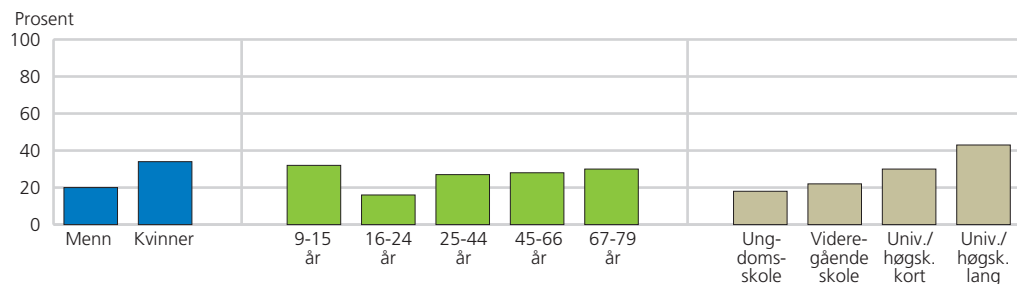
Kvinner leser fremdeles bøker i betydelig større grad enn menn. Mens 20 prosent av mennene leser bok i løpet av en dag, er andelen 34 prosent blant kvinner. Kjønnsforskjellen gjelder alle aldersgrupper. I aldersgruppen 9-15 år er det for eksempel slik at 23 prosent av guttene har lest bok en gjennomsnittsdag, mens andelen er 44 prosent blant jentene.

På samme måte som når det gjelder tidskrift, er det personer med høy utdanning som er de mest ivrige bokleserne. Ledere, personer med akademiske yrker og pensjonister leser i større grad bøker enn andre. Folks husholdningsinntekt har liten sammenheng med boklesing.

Skjønnlitteratur, det vil si romaner og noveller, har vært og er mest populært blant bokleserne. 64 prosent av dem som leser bøker en gjennomsnittsdag, leser slike bøker. Det er særlig kvinner som foretrekker å lese denne typen litteratur. Men flertallet av mannlige lesere velger også romaner framfor annen litteratur. De velger likevel i større grad sakprosa enn kvinnelige boklesere gjør. Dette gjelder særlig bøker om samfunn, politikk, kunst og historie. De godt voksne er de som i særlig grad velger å lese biografier/memoarer og samfunn/politikk. Uansett utdanning velger de fleste boklesere romaner.

Bøker som brukes i forbindelse med arbeid, skole eller annen utdanning regnes ikke med i denne statistikken. Heller ikke høytlesing for barn.

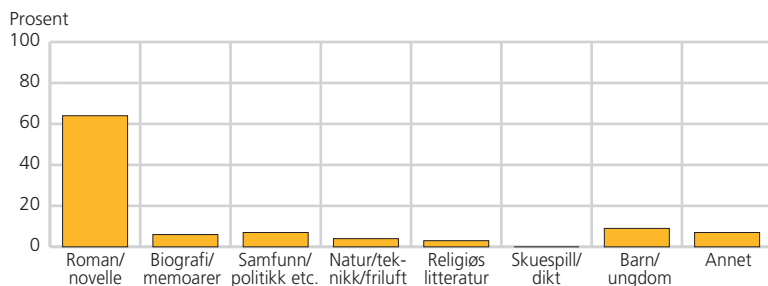
Figur 12. Andel boklesere en gjennomsnittsdag, etter kjønn, alder og utdanning. 2009. Prosent



Tabell 15. Andel boklesere og minutter brukt til boklesing en gjennomsnittsdag, etter kjønn, alder og utdanning. 1991-2009

| | 1991 | 1992 | 1994 | 1996 | 1997 | 1998 | 1999 | 2000 | 2001 | 2002 | 2003 | 2004 | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 |
|--------------------------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|
| Prosentandel boklesere totalt | 24 | 21 | 18 | 19 | 17 | 18 | 19 | 20 | 22 | 23 | 23 | 23 | 25 | 24 | 23 | 23 | 27 |
| Menn | 19 | 19 | 12 | 15 | 14 | 13 | 15 | 16 | 17 | 17 | 17 | 19 | 19 | 18 | 18 | 18 | 20 |
| Kvinner | 28 | 24 | 24 | 23 | 21 | 23 | 24 | 24 | 26 | 28 | 30 | 27 | 32 | 30 | 27 | 28 | 34 |
| 9-15 år | 31 | 29 | 31 | 20 | 26 | 23 | 25 | 18 | 23 | 28 | 31 | 28 | 31 | 31 | 27 | 27 | 32 |
| 16-24 år | 28 | 27 | 16 | 24 | 17 | 14 | 19 | 19 | 16 | 19 | 18 | 16 | 18 | 16 | 18 | 15 | 16 |
| 25-44 år | 21 | 19 | 18 | 17 | 17 | 19 | 17 | 19 | 21 | 24 | 23 | 22 | 25 | 23 | 22 | 24 | 27 |
| 45-66 år | 22 | 18 | 17 | 22 | 15 | 17 | 18 | 23 | 24 | 22 | 23 | 25 | 26 | 27 | 24 | 24 | 28 |
| 67-79 år | 25 | 24 | 13 | 15 | 20 | 17 | 25 | 20 | 22 | 19 | 24 | 23 | 31 | 22 | 22 | 22 | 30 |
| Ungdomsskole | 13 | 16 | 12 | 13 | 10 | 12 | 14 | 10 | 15 | 14 | 15 | 14 | 15 | 20 | 13 | 12 | 18 |
| Videregående skole | 22 | 20 | 15 | 19 | 16 | 16 | 16 | 17 | 19 | 19 | 19 | 19 | 23 | 18 | 19 | 17 | 22 |
| Universitet/høgskole, kort | 34 | 23 | 25 | 20 | 29 | 15 | 24 | 29 | 32 | 31 | 28 | 32 | 31 | 29 | 29 | 34 | 30 |
| Universitet/høgskole, lang | 33 | 31 | 22 | 28 | 19 | 28 | 28 | 31 | 30 | 33 | 33 | 33 | 34 | 34 | 36 | 35 | 43 |
| Minutter til boklesing totalt | 14 | 13 | 11 | 12 | 10 | 10 | 11 | 12 | 12 | 14 | 12 | 12 | 15 | 14 | 13 | 13 | 15 |
| Menn | 11 | 12 | 8 | 9 | 8 | 7 | 8 | 9 | 9 | 9 | 8 | 9 | 10 | 9 | 9 | 10 | 10 |
| Kvinner | 17 | 14 | 14 | 15 | 12 | 13 | 14 | 14 | 15 | 18 | 16 | 14 | 20 | 18 | 17 | 17 | 20 |
| 9-15 år | 13 | 14 | 15 | 7 | 11 | 8 | 11 | 7 | 9 | 11 | 16 | 9 | 15 | 15 | 10 | 11 | 11 |
| 16-24 år | 18 | 17 | 12 | 14 | 9 | 7 | 14 | 13 | 8 | 16 | 10 | 10 | 11 | 11 | 12 | 10 | 12 |
| 25-44 år | 11 | 13 | 11 | 10 | 9 | 11 | 9 | 11 | 13 | 14 | 10 | 12 | 14 | 13 | 13 | 13 | 15 |
| 45-66 år | 13 | 12 | 11 | 15 | 9 | 11 | 11 | 14 | 13 | 14 | 13 | 13 | 16 | 14 | 13 | 16 | 15 |
| 67-79 år | 22 | 13 | 7 | 10 | 18 | 12 | 14 | 13 | 14 | 12 | 15 | 14 | 19 | 18 | 17 | 13 | 21 |
| Ungdomsskole | 11 | 9 | 9 | 6 | 6 | 6 | 7 | 6 | 7 | 9 | 8 | 7 | 9 | 12 | 8 | 8 | 12 |
| Videregående skole | 13 | 12 | 9 | 13 | 9 | 10 | 9 | 10 | 11 | 12 | 10 | 10 | 14 | 11 | 11 | 11 | 12 |
| Universitet/høgskole, kort | 21 | 16 | 15 | 9 | 18 | 12 | 14 | 15 | 20 | 24 | 14 | 17 | 19 | 17 | 19 | 19 | 18 |
| Universitet/høgskole, lang | 18 | 23 | 14 | 19 | 13 | 15 | 17 | 20 | 16 | 18 | 18 | 19 | 16 | 16 | 22 | 21 | 24 |

Figur 13. Andel boklesere som har lest ulike typer bøker en gjennomsnittsdag. 2009. Prosent



Tabell 16. Andel boklesere som har lest ulike typer bøker en gjennomsnittsdag 1991-2009 og etter kjønn, alder, utdanning og landsdel. 2009. Prosent

| | Roman/novelle | Biografi/memoarer | Samfunn/politikk/kunst/historie | Natur/teknikk/friluft | Religiøs litteratur | Skuespill/dikt | Barne-/ungdomslitteratur | Annet |
|----------------------------|---------------|-------------------|---------------------------------|-----------------------|---------------------|----------------|--------------------------|-------|
| 1991 ¹ | 66 | 6 | 5 | 2 | 5 | 1 | .. | 8 |
| 1992 | 59 | 9 | 7 | 5 | 4 | 1 | .. | 15 |
| 1994 | 65 | 8 | 7 | 4 | 2 | 0 | .. | 13 |
| 1996 | 61 | 9 | 6 | 4 | 4 | 1 | .. | 14 |
| 1997 | 55 | 9 | 10 | 2 | 2 | 1 | .. | 21 |
| 1998 | 62 | 6 | 8 | 4 | 4 | 0 | .. | 16 |
| 1999 | 60 | 7 | 7 | 5 | 3 | 0 | .. | 17 |
| 2000 | 59 | 7 | 8 | 4 | 3 | 2 | .. | 17 |
| 2001 | 64 | 7 | 8 | 2 | 4 | 1 | 8 | 5 |
| 2002 | 64 | 3 | 6 | 3 | 5 | 1 | 10 | 8 |
| 2003 | 63 | 7 | 6 | 4 | 3 | 1 | 8 | 9 |
| 2004 | 54 | 8 | 7 | 3 | 4 | 0 | 11 | 13 |
| 2005 | 67 | 3 | 6 | 3 | 4 | 0 | 8 | 8 |
| 2006 | 69 | 6 | 7 | 3 | 2 | 0 | 8 | 4 |
| 2007 | 67 | 6 | 5 | 3 | 3 | 0 | 8 | 8 |
| 2008 | 64 | 5 | 6 | 2 | 1 | 0 | 10 | 11 |
| 2009 | 64 | 6 | 7 | 4 | 3 | 0 | 9 | 7 |
| Menn | 51 | 6 | 11 | 8 | 4 | 1 | 9 | 10 |
| Kvinner | 72 | 5 | 5 | 1 | 2 | 0 | 9 | 5 |
| 9-15 år | 30 | 0 | 3 | 1 | 2 | 1 | 58 | 5 |
| 16-24 år | 72 | 5 | 3 | 5 | 5 | 0 | 0 | 10 |
| 25-44 år | 70 | 7 | 7 | 4 | 2 | 0 | 2 | 7 |
| 45-66 år | 71 | 8 | 7 | 4 | 4 | 0 | 1 | 5 |
| 67-79 år | 64 | 3 | 14 | 3 | 2 | 2 | 0 | 11 |
| Ungdomsskole | 77 | 0 | 7 | 0 | 2 | 0 | 7 | 7 |
| Videregående skole | 68 | 7 | 9 | 4 | 4 | 0 | 0 | 9 |
| Universitet/høgskole, kort | 75 | 5 | 6 | 4 | 2 | 1 | 0 | 6 |
| Universitet/høgskole, lang | 66 | 11 | 8 | 6 | 2 | 0 | 1 | 6 |
| Oslo/Akershus | 64 | 9 | 7 | 3 | 3 | 0 | 10 | 3 |
| Østlandet ellers | 64 | 5 | 7 | 4 | 3 | 1 | 8 | 7 |
| Agder/Rogaland | 62 | 4 | 10 | 2 | 4 | 0 | 10 | 9 |
| Vestlandet | 66 | 6 | 5 | 2 | 2 | 1 | 10 | 7 |
| Trøndelag | 67 | 3 | 5 | 7 | 0 | 0 | 12 | 6 |
| Nord-Norge | 65 | 3 | 8 | 5 | 3 | 0 | 3 | 13 |

¹ Boksjangertall ble i 1991 kodet i Statistisk sentralbyrå på grunnlag av opplysning om boktittel lest. I seinere undersøkelser er tallene basert på svar fra intervjupersonene om sjanger på leste bok.

Tabell 17. Andel som har lest bok en gjennomsnittsdag, antall minutter lest i gjennomsnitt blant alle og blant lesere, i ulike befolkningsgrupper. 2009

| | Prosent- andel | Minutter | |
|-------------------------------------|-------------------|-----------|-----------|
| | | Alle | Lesere |
| Alle | 27 | 15 | 56 |
| Kjønn | | | |
| Menn | 20 | 10 | 53 |
| Kvinner | 34 | 20 | 58 |
| Alder | | | |
| 9-12 år | 38 | 12 | 33 |
| 13-15 år | 25 | 10 | 40 |
| 16-19 år | 18 | 11 | 60 |
| 20-24 år | 14 | 13 | 93 |
| 25-34 år | 27 | 15 | 54 |
| 35-44 år | 28 | 16 | 56 |
| 45-54 år | 30 | 16 | 51 |
| 55-66 år | 25 | 15 | 59 |
| 67-79 år | 30 | 21 | 69 |
| Kjønn/Alder | | | |
| Menn | | | |
| 9-15 år | 23 | 7 | 33 |
| 16-24 år | 14 | 10 | 72 |
| 25-44 år | 19 | 10 | 54 |
| 45-66 år | 20 | 10 | 51 |
| 67-79 år | 23 | 13 | 57 |
| Kvinner | | | |
| 9-15 år | 44 | 16 | 37 |
| 16-24 år | 20 | 15 | 77 |
| 25-44 år | 36 | 20 | 55 |
| 45-66 år | 35 | 20 | 57 |
| 67-79 år | 36 | 27 | 75 |
| Yrkesstatus (16-79 år) | | | |
| Yrkesgruppe 1-2 | 34 | 18 | 53 |
| Yrkesgruppe 3 | 31 | 19 | 62 |
| Yrkesgruppe 4-5 | 25 | 14 | 55 |
| Yrkesgruppe 6-9 | 14 | 6 | 41 |
| Elever/studententer | 21 | 16 | 74 |
| Pensjonister | 30 | 20 | 68 |
| Utdanning (16-79 år) | | | |
| Ungdomsskole | 18 | 12 | 66 |
| Videregående skole | 22 | 12 | 57 |
| Universitet/høgskole, kort | 30 | 18 | 62 |
| Universitet/høgskole, lang | 43 | 24 | 57 |
| Husholdningsinntekt | | | |
| Under 300 000 | 28 | 19 | 69 |
| 300 000-499 000 | 24 | 14 | 57 |
| 500 000-599 000 | 28 | 13 | 46 |
| 600 000-749 000 | 21 | 11 | 52 |
| 750 000-899 000 | 35 | 16 | 46 |
| 900 000 eller mer | 32 | 19 | 58 |
| Landsdel | | | |
| Oslo/Akershus | 30 | 19 | 63 |
| Østlandet ellers | 24 | 14 | 57 |
| Agder/Rogaland | 29 | 15 | 54 |
| Vestlandet | 28 | 14 | 52 |
| Trøndelag | 26 | 13 | 50 |
| Nord-Norge | 24 | 12 | 49 |
| Bostedsstrøk | | | |
| Tettbygd 100 000 el. fl. | 32 | 20 | 63 |
| Tettbygd 20 000-99 000 | 30 | 17 | 57 |
| Tettbygd under 20 000 | 22 | 12 | 55 |
| Spredtbygd | 28 | 13 | 48 |
| Familiefase | | | |
| 9-24 år hos foreldre | 26 | 11 | 44 |
| Enslige ellers 9-44 år | 28 | 19 | 67 |
| Enslige 45-79 år | 30 | 20 | 65 |
| Enslige forsørgere | 35 | 21 | 61 |
| Par med barn 0-6 år | 27 | 13 | 49 |
| Par med barn 7-17 år | 30 | 16 | 53 |
| Par 16-44 år uten barn | 21 | 10 | 49 |
| Par 45-79 år uten barn | 25 | 16 | 63 |
| Husholdningsstørrelse | | | |
| Bor alene | 30 | 20 | 68 |
| 2 husholdningsmedlemmer | 24 | 15 | 62 |
| 3 husholdningsmedlemmer | 31 | 18 | 57 |
| 4 husholdningsmedlemmer | 27 | 10 | 38 |
| 5 husholdningsmedlemmer eller flere | 25 | 13 | 53 |